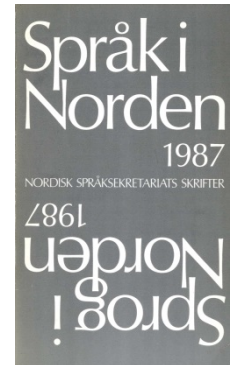

Sprog i Norden

Titel: Normer för det offentliga talspråket
Forfatter: Esko Koivusalo
Kilde: Sprog i Norden, 1987, s. 5-16
URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>

© Nordisk språksekretariat

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Normer för det offentliga talspråket

Av Esko Koivusalo

Finska språknämnden arrangerade den 24 februari 1986 en temadag om det offentliga talspråket. Inledningsanförandena har publicerats i språkvårdens informationsblad *Kielikello* (2/86).

Temat ansågs vara aktuellt av flera olika orsaker. För det första har talspråksforskningen lett till resultat som språkvården har skäl att beakta. Man har kunnat påvisa att vi i Finland håller på att få en enhetlig landsomfattande finsk talspråksform, som framför allt inom den yngre generationen tenderar att tränga ut de regionala talspråksdragen. De lokala dialekterna har hittills hållit sina ställningar förvånansvärt väl i Finland, men den nya ungdomsjargongen har på ett avgörande sätt försvagat deras ställning.

För det andra förefaller det som om allmänheten och Rundradions journalister i vissa fall hade olika uppfattning om vilket slags finska språk som borde användas i radio- och TV-programmen. Enligt reglerna för programverksamheten bör man använda ett "gott allmänspråk", men vem kan säga vad som är gott och vad som är dåligt allmänspråk?

För det tredje har det funnits en tendens bland språkforskare att undervärdera de sociala normer som bestämmer vilket slags språk man bör använda i offentliga sammanhang. Några klara krav på att ungdomsjargongen skall få status som offentligt talspråk har visserligen knappast rests. Däremot har man pekat på de svårigheter som bruket av dagens "bildade standardspråk" för med sig.

"Pratspråk" och allmänspråk

Vid det seminarium om det offentliga talspråket som jag hänvisar till, använde jag beteckningen *juttelukieli* om den språkform som

ovan har kallats ungdomsjargong. Det är nämligen inte fråga om en språkform som bara används av ungdomar. Framför allt i Helsingfors förekommer den också bland högst hedervärda akademiker av min egen årgång. Det finska uttrycket *juttelukieli* innehåller substantivet *juttelu*, som är en avledning av verbet *jutella*. Verbet används om ledigt vardagligt samtal eller prat, och motsvaras alltså på svenska närmast av *prata* eller rentav *snacka*. För *juttelukieli* kan jag därför inför dagens diskussion lansera den nya svenska termen *pratspråk*. På temadagen om det offentliga talspråket kom det – framför allt på grund av min term *juttelukieli* (pratspråk) – fram ett oväntat stort termproblem som uppenbarligen återspeglar den pågående förändringen.

Inom den finska språkvården har termen *allmänspråk* (på finska *yleiskieli*; termen motsvarar i vissa avseenden snarare svenskans *riksspråk*) hittills uppfattats på det sättet att *allmän* har setts som en motsats till både enskild och speciell. Man har talat om allmänspråk i kontrast till dels det privata närsspråket, dels specialspråken eller fackspråken.

I sin bok *Språkrätt* (Lund 1979) skiljer Ulf Teleman mellan vad han kallar *det offentliga språket* eller *fjärrspråket* och *det privata språket* eller *närsspråket*. Hans synpunkter har refererats av Päivi Rintala i en artikel i *Kielikello* 1/85. Det som Teleman kallar *det offentliga språket* är så vitt jag kan se detsamma som det vi på finska har kallat *yleiskieli*, dvs. allmänspråk eller riksspråk. Uttrycket *yleispuhekieli* (talat riksspråk) kan därför betraktas som praktiskt taget synonymt med *offentligt talspråk*, vilket finska språknämndens ordförande Osmo Ikola påpekade under temadagen.

På temadagen om det offentliga språket framfördes emellertid också en annan åsikt, nämligen att beteckningen ”talat riksspråk” (eller ”talat allmänspråk”) borde användas om den språkform som jag ovan kallade pratspråk. Vissa ursprungligen regionala sydfinska dialektdrag har i detta ungdomsspråk fått spridning långt utanför sitt tidigare utbredningsområde, en del av dem över hela landet.

Jag tycker själv att pratspråket inte kan kallas allmänspråk eller riksspråk, eftersom det i huvudsak används i språksituationer av privat natur. Än så länge är det klart fråga om ett närsspråk. Med en lätt tillspetsning kan hela ämnet för min inled-

ning sammanfattas i följande fråga: kommer det inom de närmaste åren att gå så i Finland, att det privata närspråket utvecklas till ett riksspråk, som kan användas i offentliga sammanhang utan att talaren blir kritiserad för val av fel register?

När vi befinner oss i en sådan brytningsperiod blir språkvården tvungen att ta ställning till vilket val av språkform som är det rätta i en offentlig talsituation. Med det "rätta" menar jag här en lösning som inte medför några icke önskvärda följder för talaren eller hans budskap. Språkvårdarna borde med andra ord känna till de förväntningar som finnen i gemen ställer på språkbruket hos den som uppträder i offentliga sammanhang. Givetvis har språkvården själv i någon mån påverkat och kan också i framtiden påverka dessa förväntningar.

Utvecklingen av det offentliga talspråket

För att belysa bakgrunden till problemet är det skäl att kasta en blick på hur det offentliga finska talspråket har uppkommit och utvecklats. Liksom huvudstadsspråket i många länder har haft en avgörande betydelse för riksspråkets uppkomst, påverkades det finska skriftspråket under svenska tiden av språket i Åbo, landets dåvarande administrativa centrum. I början av den ryska tiden flyttades emellertid först huvudstaden (1812) och därefter även universitetet (1828) till det dåförtiden utpräglat svenskspråkiga Helsingfors, som alltså blev centrum för både förvaltning och kulturliv.

Finskans utveckling i Helsingfors följde enligt Heikki Paunonen två linjer (artikeln Finskan i Helsingfors i boken Helsingfors två språk. Meddelanden från institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet, Serie D Nr 4, 1980):

Utgångspunkten för den ena av dem är den dialektfärgade finska som talades av den första generationens helsingforsare – inflyttade från landsorten och utan skolgång bakom sig – samt deras barn. Utgångspunkten för den andra är åter den puristiska, nästan skriftspråksenliga finska som talades av den i början mycket fåtaliga finskspråkiga bildade klassen. Då man granskar hur de två språktraditionerna utvecklas måste man dessutom hålla i minnet tvåspråkigheten, som är typisk

för Helsingfors och som har inverkat på såväl den talade finskan i staden som på språkbrukarnas språkliga attityder.

När finskan småningom fick ställning som förvaltnings- och undervisningsspråk och det uppstod en finsktalande bildad klass i huvudstaden, fanns det inte ännu ett rikstalspråk med egna traditioner. Paunonen skriver:

De former av talad finska som existerade, de folkliga dialekterna, lämpade sig inte som sådana för de krav på uttrycksmöjligheter som ställs på ett kulturspråk. Det uppstod också svårigheter genom att många som räknade sig till den finska bildade klassen ursprungligen var svenskspråkiga; de blev tvungna att studera finska ända från början. Eftersom Helsingfors dessutom saknade en egen finskspråkig dialektal grund och en språklig tradition utgående från den, är det mycket förståeligt att man bland bildade personer tryggade sig till en finsk form som hade långa traditioner; man började tala skriftspråk. I praktiken betydde denna lösning att den puristiska synen på skriftspråket också kom att gälla det talade språket. Man skulle medvetet sträva till att gallra bort å ena sidan sveticismerna och de övriga främmande elementen, å andra sidan provinsialismerna och de lokala dialekt dragen. Purismen gällde förutom skriftspråket också det riksspråk som den bildade klassen talade. Denna attityd blev riktgivande för hur riksspråket kom att utvecklas under kommande årtionden.

Här är det i varje fall skäl att tillägga att det redan på 1600- och 1700-talet inom kyrkan hade utvecklats en talspråksform för kyrkliga förrättningar, som till sin form stod nära skriftspråket, dvs. språket i Bibeln och de pietistiska uppbyggelseböckerna. Men faktum är, att det levande talspråket i huvudstaden Helsingfors inte på 1800-talet hade något större inflytande på skriftspråket.

Det nya pratspråket

Huvudstadspråkets prestige har emellertid varit obestridlig i utvecklingen av talspråksnormerna under de senaste årtiondena. Ungdomsspråket i Helsingfors håller på att breda ut sig som allmänt pratspråk över hela Finland.

Låt oss se lite närmare på hur långt detta pratspråk är från skriftspråket, som hittills har stått som modell för den morfologiska sidan av talat riksspråk. Jag skall visa en transparang med ett avsnitt ur Anna-Leena Härkönen's succéroman "Häräntapoose".

*Mä*¹ otin pyörän pihasta ja lähdin. Tauno *seiso*² navetan edessä ja heitti tikkaa. *Se*³ heitti *ku*⁴ mielipuoli, *nopeesti*⁵, pää eteenpäin työntyneenä, ja kaikki *osu*⁶ tauluun. *Mulla*⁷ oli mielettömän sekava olo kun *mä*⁸ poljin läpi kylän. Sydän jumputti *vieläki*⁹. Hurmeen Annin *äkänen*¹⁰ naama kummitte-li mielessä.

I det här korta stycket ser vi vissa av de drag i pratspråket som bland finska språkforskare har undersökts framför allt av docent Aila Mielikäinen från Jyväskylä universitet. ("Nyky-suomen mur-tuvat murrerajat". Kielikello 2/1986, s. 12–17.)

Den första avvikelserna är pronomenet *mä* för första person, i skriftspråket med den längre formen *minä*. Den andra är bortfallet av diftongens *i* i *seiso*, i skriftspråket *seiso*; *i* är här det morfem som betecknar imperfektum. I det tredje fallet används i enlighet med folkspråken *se* 'den' i stället för *hän* 'han' som skriftspråket kräver när det är fråga om en människa. För det fjärde *ku* pro *kuin*. För det femte *nopeesti*, i skriftspråket *nopeasti*. Vokalföljden *ea* har övergått i långt *e*, vilket minskar antalet stavelser med en (karta 1). För det sjätte inkongruensen *kaikki osu* 'alla träffade'; i skriftspråket skall också verbet ha en plural personändelse och dessutom naturligtvis imperfekttecknet *i*, *osui-vat*. Formen *mulla* är en förkortad form av det personliga pronomenet *minulla*, liksom det följande *mä* pro *minä*. I nästa exempel har vi bortfall av slut-*n* i formen *vieläki*. Den sista avvikelserna i det här stycket är formen *äkänen*, som också har förlorat den andra komponenten i sin diftong; motsvarande form i skriftspråket är *äkäinen*.

Vid språknämndens talspråksseminarium betonade Aila Mielikäinen den starka dialektala bakgrund som pratspråkets drag har. De flesta av dragen har haft en omfattande utbredning i de finska folkmålen. Låt mig ta fram ett exempel.

Kartan 1 visar utbredningsområdena för de olika varianterna av ord som slutar på *-ea*. Det väsentliga här är att den långvokali-

ga formen *korkee* är känd i både de östfinska och de västfinska dialekterna, medan skriftspråkets form *korkea* återfinns bara i ett litet område i mellersta Finland samt i Kajanaland. Typen *korkee* konkurrerade i själva verket på 1800-talet om att få komma in i skriftspråket. Det var de språkmän som representerade den så kallade folkspråksprincipen som hade velat ha denna form som skriftspråksform, men den linje som avgick med segern var den så kallade grammatikalitetsprincipen, vars syfte var att bygga upp skriftspråket med utgångspunkt i de mest oförvanskade och ursprungliga formerna. Av den anledningen utmönstrades bland annat apokopen, som i vissa morfologiska kategorier har en mycket vid spridning i de finska dialekterna.

Såsom Aila Mielikäinen har påpekat ser den yngre generationens finnar inte längre de exemplifierade pratspråksdragen som representanter för en regional dialekt. De kan betraktas som fonologiska och morfologiska drag som har frigjorts från sitt ursprungliga område och bara utgör tecken på informellt tal.

Vilka talar "skriftspråk"?

Det offentliga talspråket eller det talade riksspråket har intill de senaste åren varit ett språk som strikt har följt skriftspråkets morfologiska normer. Matti Sadeniemi har framhållit att det finska skriftspråket inte bara är ett skrivet utan också ett talat språk: "det offentliga uppträdandets, undervisningens och rundradions språk". Det är alltså inte inkonsekvent i fråga om finskan att använda uttrycket "tala skriftspråk". Men vi bör minnas att detta gäller i första hand standardspråkets morfologiska och i viss mån fonologiska sida. I fråga om syntaxen avviker det talade språket självfallet från det skrivna.

Vid seminariet om det offentliga talspråket konstaterade jag att präster, domare, tjänstemän inom den offentliga förvaltningen, försvarsmaktens officerare och underofficerare, ledarskiktet inom affärsföretagen, funktionärer inom riksomfattande organisationer, fast anställda radio- och TV-journalister och de flesta lärare på olika nivåer både *kan* tala skriftspråk och i praktiken också i sin tjänsteutövning *använder* talat skriftspråk. Särskilt med tanke på radio- och TV-journalisternas språkbruk – och jag tänker här t.ex. på sportreferat och rockprogram – hävdade jag

att talat skriftspråk kan vara ett i hög grad levande språk.

Jag avslutade mitt anförande med följande sammanfattning:

– Representanterna för alla de centrala samhällsorganisationerna har hittills använt ett vårdat talat riksspråk. Under de senaste åren har det förekommit att lärare i vissa läroinrättningar har gått in för pratspråket.

– Det talade riksspråket har inte några drag som i sig skulle vara främmande för talspråket. Alla skriftspråkets morfologiska drag återfinns i någon dialekt.

– Det går att tala skriftspråk helt naturligt. Det finns stora möjligheter att åstadkomma stilistisk variation med hjälp av ordvalet.

– Förmågan att tala skriftspråk är fortfarande i många fall en grundläggande förutsättning för avancemang i yrkeslivet. Det är bara om lyssnarna vet att man behärskar den skriftspråkliga koden som man utan förfång kan avvika från den.

– Man gör de unga en björntjänst om de inte i skolan får lära sig ett vårdat riktalspråk. Lärare och föreläsare bör ge dem en förebild.

Språkvårdarna har alltså hamnat i en klar försvarsposition. Det finns knappast något som med tiden kan rubba huvudstadens prestigeställning när språkbruksmodet utformas. Att pratspråket har blivit så populärt beror inte på radions och TV-ns yrkesjournalister. Det är snarare olika inflytelserika individer inom ungdomskulturen – intervjuade, diskussionsdeltagare och tillfälliga uppträdande – som i radio och framför allt i TV effektivt har spritt en huvudstadsfärgad talspråksform.

Undervisningens språk

Ett visst genombrott har pratspråkets frammarsch fått inom undervisningssektorn. I undervisningssituationen i skolor och universitet bedöms lärarens språkbruk bara av företrädare för den yngre generationen, i förhållande till vilka läraren har ett övertag i kraft av sin ställning och sakkunskap. De som uppträder i radio och TV blir däremot alltid bedömda också av folk som är äldre, erfarna och mera kompetenta än de själva. På samma sätt är företagsledare, präster, organisationsfunktionärer med flera föremål för kritisk bedömning från olika håll.

Detta förklarar varför en "frigörelse" av språkbruket kan ske lättare i skolor och universitet än i andra samhällsinstitutioner: man behöver inte beakta att den äldre generationen har andra förväntningar på en offentlig talares språkbruk än den yngre generationen. En lärare och en föreläsare kan ofta fritt välja om han vill verka som förebild, dvs. tala vårdat rikstalspråk, eller om han vill rätta sig efter åhörarnas språkbruk.

Jag vill gärna också framhålla den demokratiska aspekten. Det finska samhället var ända fram till 1970-talet jämlikt vad gäller svårigheterna att lära sig riksspråk: alla som ville framåt i karriären – vare sig de bodde i huvudstaden eller i något av de olika dialektområdena – var tvungna att lära sig ett vårdat rikstalspråk. Det språket är lika långt från mina hemtraktens dialekt som från helsingforsarnas naturliga vardagstalspråk. Om närsspråket i huvudstaden också i Finland får status som riksspråk, har helsingforsarna och över huvud folk i södra Finland ett fördelaktigare utgångsläge på den språkliga marknaden än de vars barndomspråk präglas av provinsiella drag. – Här kan man naturligtvis invända att det snart inte längre finns några provinsialismer när det nya talspråksregistret i takt med generationsväxlingen erövrar hela landet.

Språkvårdare och språkforskare

Vid seminariet om det offentliga talspråket framhöll sociologen docent Klaus Mäkelä att förutsättningarna för den "statliga språkvården" inte längre är desamma som under seklets första hälft. Orsakerna är enligt Mäkelä två:

För det första har den interna utvecklingen inom språkvetenskapen dämpat språkmännens iver att styra språket genom normering. För det andra – och detta är viktigare – är det kanske så att de kulturella processerna inte över huvud taget går att styra på samma sätt som tidigare. (Kielikello 2/86)

Ännu för tjugo år sedan var de flesta professorer i finska beredda att utan omsvep ge sin syn på hurdant det offentliga talspråket borde vara. Under de senaste årtiondena har vi fått allt fler akademiska lärare som inte vill ta någon som helst normativ ställning till språkbruket och som inte offentligt vill uttrycka stöd

för sådana attityder som kan tänkas begränsa individens möjligheter att använda sitt naturliga talspråk. Forskarna betonar visserligen språkets stilistiska variation enligt talsituationen och kräver att den skall beaktas vid undervisningen i språkanvändning. Ändå tycks den yngre generationens forskare känna ett behov att förringa de normer enligt vilka man i vissa officiella och offentliga situationer förväntas tala standardspråk – normer som ännu är i högsta grad levande framför allt för den äldre generationen.

Det kan hända att forskarnas ovilja till normativa ställningstaganden har påverkats av "språkvetenskapens interna utveckling", såsom Klaus Mäkelä antar. Å andra sidan finns det sociologer som menar att man i modersmålsundervisningen borde ge de unga en så realistisk bild som möjligt av vilken slags språkförmåga som är hårdvaluta på "språkets marknad".

Den franske sociologen Pierre Bourdieu anser att en ung människa genom att lära sig använda språket samtidigt lär sig en framgångsstrategi. En lärare som försöker frigöra sig från normen och lär eleverna att använda ett språk utan regler eller med avvikande regler, utestänger sina elever från marknaden. Han skadar på det sättet framför allt dem som han har velat hjälpa, dvs. dem som har de sämsta utgångspunkterna för behärskning av språket. Bland eleverna finns nämligen alltid de som redan känner till marknadens spelregler och inte går i fällan. (J. P. Roos: Pelin säännöt: intellektuellit, luokat ja kieli – Spelets regler: de intellektuella, klasserna och språket. I boken Pierre Bourdieu: Sosiologian kysymyksiä. Vastapaino 1985.)

Ätminstone när det gäller framgång i det finska affärslivet gäller Bourdieus karakteristik. En ung människa som kommer in i samhällets produktionsapparat lär sig mycket snabbt att sjunga dens visa vars bröd hon äter. Det är alltså inte fråga om att pratspråket håller på att få ett hastigt genombrott som för upp det till ett salongsfärdigt språk. En ung urban välutbildad person, alltså en yuppie, är än så länge tvungen att behärska både det skriftspråksenliga talspråket och pratspråket. De är oundgängliga register vars användning är beroende av situation och lyssnare. När företagets resultat presenteras för förvaltningsrådet sker detta på ett oklanderligt skriftspråksenligt riksspråk. Men när direktören badar bastu med marknadsföringskillarna måste han vara

kapabel att slänga käft med dem på pratspråk, annars tycker man att han gör sig viktig.

En annan sak är sedan om en del av ungdomen är så övertygat grön att den inte önskar någon "framgång" i ordets traditionella bemärkelse.

Det är möjligt att språkforskarnas attityder förutom av "språkvetenskapens interna utveckling" har påverkats även av det faktum att skriftspråket från början har skapats främst för maktutövningens behov. Ett vårdat skriftspråksenligt talspråk används bl.a. av samhällets administrativa och ekonomiska elit. Kanske kraven på ett vårdat talspråk vid offentliga framträdanden ses som ett stöd åt maktutövningen. De unga progressiva forskarna vill inte vara med om något sådant. Men den attityden ändrar nog inte i första taget de sociala normer som i realiteten bestämmer valet av språkform i officiella och offentliga talsituationer.

Språkvårdens linje

De finska språkvårdarna har här skäl att framför allt fästa uppmärksamhet vid risken för att skillnaden mellan skriftspråket och talspråket inom en nära framtid blir allt större. Så länge man i offentliga talsituationer, bl.a. i etermedierna, använder ett riktspråk som står skriftspråket nära, finns det ännu en bro som leder över klyftan mellan talspråk och skriftspråk. Om däremot pratspråket upphöjs till den dominerande språkformen också vid offentligt framträdande, kommer skriftspråket att fjärmas rätt kraftigt från talspråket framför allt i fråga om morfologin.

Enligt Klaus Mäkelä är det tänkbart att diglossin i framtiden ytterligare skärps, om en del av tidningspressen börjar använda det nya rikstalspråket i skrift också utanför ungdomsspalterna. Det skulle uppstå två kodifierade och socialt laddade språkformer, förankrade i skilda socialgrupper. Faktum är att det redan har publicerats ett antal romaner med stor spridning på sådant pratspråk. Språkformen används också på bl.a. den största dagstidningens ungdomssidor. I all oändlighet kan den språkvårdsuppgiften inte skötas på skriftspråkets villkor.

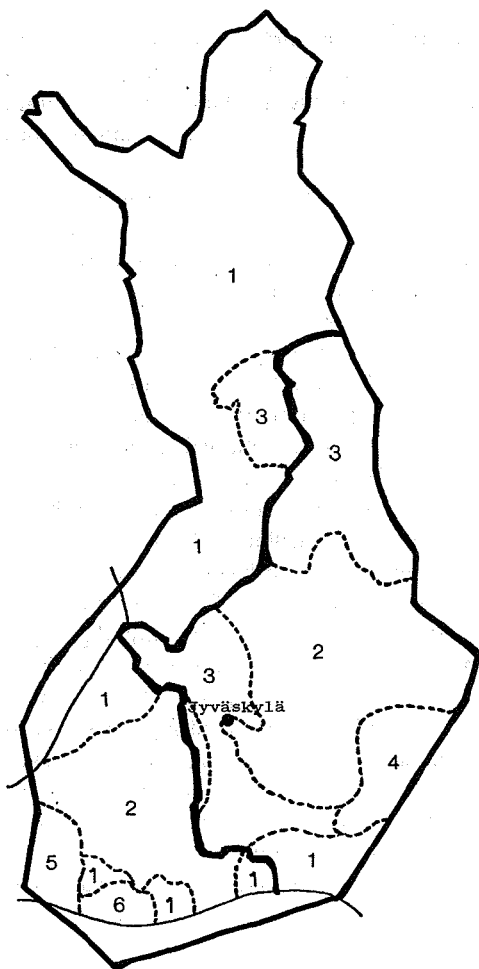
Det är denna situation som har gjort att finska språknämnden har varit intresserad av det offentliga talspråket. En småningom

skeende förändring av de språkliga normerna kan språkvården inte hindra. Utvecklingen kan i någon mån påskyndas eller bromsas. Den finska språkvårdens linje har varit en moderat konservatism, och den linjen följer också den nuvarande finska språknämnden.

Detta innebär bl.a. ett klart ställningstagande till språkbruket i radions och TV-ns sakprogram: ett gott allmänspråk som enligt programreglerna skall användas i sådana program, är ett språk som till sin morfologiska struktur följer skriftspråket. Vi kan kalla det ett *vårdat rikstalspråk*. Också i övrigt ger nämnden öppet sitt stöd åt de åsikter enligt vilka ett vårdat rikstalspråk hör samman med officiella och offentliga situationer.

Klaus Mäkelä har säkert rätt i att de kulturella processerna inte längre kan styras som förut. Detta gäller naturligtvis också styrkraften hos språkvårdens "moderata konservatism", även om erfarenheten har visat att den kraften inte ännu är helt obetydlig. Men Mäkeläs iakttagelse gäller i lika hög grad språkvårdens eventuella liberalism. Det vardagliga pratspråkets former kan inte genom språkvårdarnas beslut förvandlas till språkdrag som hela språkgemenskapen godkänner för offentliga talsituationer. Språkgemenskapens äldre åldersgrupper låter sig inte övertalas att i offentliga sammanhang acceptera ett språk som väsentligt avviker från vårdat rikstalspråk. Ändringen kan ske bara långsamt, i takt med generationsväxlingarna. Jag tycker inte att språkvårdarna kan driva på en sådan process, eftersom den oundvikligen leder till en utarmning av de språkformer vi har till vårt förfogande för stilistisk variation.

Det är språkvårdarnas sak att kunna ge svar på frågan om vilket slags register som är ett säkert val för den som blir tvungen att uppträda offentligt som representant för sin institution. Den frågan måste språkvården våga ge ett klart svar på, oberoende av hur väl det passar ihop med attityderna hos dem som representerar så kallade mjuka värden. Det är inte vår uppgift att ändra de attityder som bestämmer vilket register den som uppträder offentligt bör välja. Vår uppgift är att känna dessa register och ge korrekta uppgifter om deras lämplighet i olika situationer.

Karta 1

Utbredningen av olika varianter av skriftspråkets vokalförbindelse *-ea* i de finska dialekterna (gränsen mellan västliga och östliga dialekter utmärkt med tjock linje).

Siffrorna står för följande varianter (exempelordet *korkea* = 'hög'):

- 1 = *korkia* 2 = *korkee* 3 = *korkea* (skriftspråksformen)
 4 = *korkii* 5 = *korkki* 6 = *korkja*